

DINSDAG 21 AUGUSTUS 2007

INVESTERINGSMACHTSAPPEN

Holdings vallen minder terug dan de markt

14

SNOEPIE VAN DE WEEK

Op korte termijn beleggen in bank aandelen

14

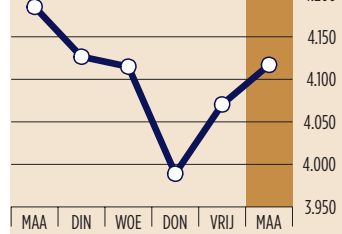
KOERSTABELLEN

Het meest complete cijferkatern

16-26

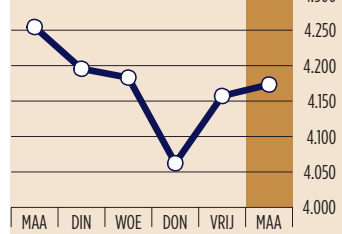
Bel20

Koers om 18 uur: 4.117,02 (+46,54)

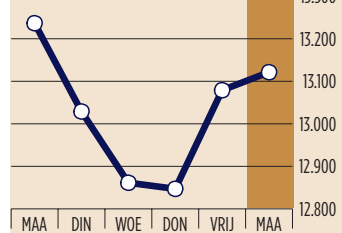
Euro Stoxx 50

Koers om 18 uur: 4.173,29 (+16,09)

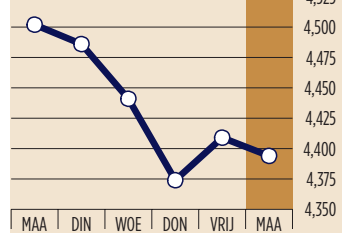
Dow Jones

Koers om 18 uur: 13.121,35 (+42,27)

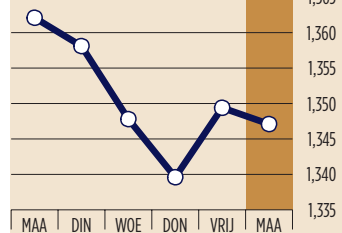
langetermijnrente

Koers om 18 uur: 4,394 (-0,015)

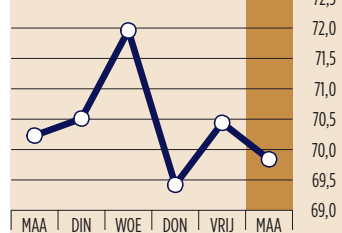
euro in dollar

Koers om 18 uur: 1,3471 (-0,0023)

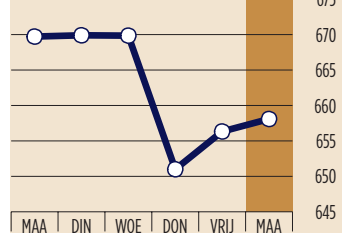
olie

Koers om 18 uur: 69,84 (-0,6)

goud

Koers om 18 uur: 658,09 (+1,76)

BEURZEN Amerikaanse schermenbeurs bereidt mogelijk hoger bod op Noord-Europese fusiebeurs OMX voor

Nasdaq laat LSE-plannen varen

■ (tijd) - Nasdaq zet zijn belang van 31 procent in de London Stock Exchange (LSE) in de etalage. De verkoop moet de Amerikaanse schermenbeurs 1,18 miljard euro opleveren en het pad effenen voor een hoger bod op de Noord-Europese fusiebeurs OMX. Met de exit van de Amerikaanse referentieaandeelhouder komt de Londense beurs, die aan een fusie met Milaan werkt, opnieuw in het vizier als overnamedoelwit.

'Onze beurskoers weerspiegelt onvoldoende de waarde van het belang in LSE', legt Nasdaq de geplande verkoop van zijn pakket aandelen in de Londense beurs uit. Het belang van 31 procent in LSE is bij de huidige koersen 1,59 miljard dollar (1,18 miljard euro) waard, een kleine helft van de 3,6 miljard dollar die de beleggers Nasdaq waard achten.

Nasdaq wil 1 miljard dollar van de opbrengst aanwenden om langetermijnschulden af te lossen. Dat zou de winst per aandeel vanaf 2008 met 30 à 35 dollarcent opkrikken.

De schermenbeurs bouwde het

belang van 31 procent in de loop van 2006 op. In november lanceerde Nasdaq een bod op de London Stock Exchange, dat LSE-topvrouw Clara Furse als 'ruim onvoldoende' van de hand wees. Eerder deze maand kreeg LSE groen licht voor een fusie met Borsa Italiana, waardoor Nasdaq zijn belang tot 22 procent zou zien verwateren.

Na het afspringen van de Londense plannen, bracht Nasdaq in mei een bod uit op de Noord-Europese beurs OMX. Het Zweedse OMX overkoepelt de beurzen van Stockholm, Kopenhagen, Helsinki, Reykjavik en de drie Baltische staten. Vrijdag doorkruis-

te de beurs van Dubai de fusieplannen van OMX en Nasdaq door 230 Zweedse kronen per aandeel OMX te bieden, wat de beurszenuitbater op 27,7 miljard kronen (2,97 miljard euro) waardeert. De Amerikaanse schermenbeurs bood in mei 94,3 kronen plus 0,502 eigen aandelen voor elk OMX-aandeel. Bij de huidige Nasdaq-koers waardeert dit bod OMX op 25 miljard kronen.

De beleggers gaan ervan uit dat Nasdaq met de LSE-exit geld vrijmaakt voor een tegenbod op OMX. Op de beurs van Stockholm klom OMX gisteren 2,2 procent naar 237 kronen, 3 procent boven de biedprijs van Borse Dubai.

Nasdaq geeft de zakenbanken J.P. Morgan Chase en UBS de opdracht kopers te vinden voor de LSE-aandelen. Nasdaq-topman Robert Greifeld benadrukte in een telefonische conferentie 'niet van plan te zijn de participatie aan één enkele koper' van de hand te doen.

Nasdaq-topman Robert Greifeld (midden), begin dit jaar in het Zwitserse Davos.

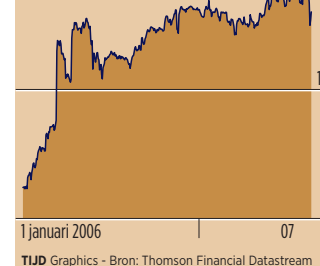
Toch speculeren analisten al volop dat de Londense beurs met het ver-

trek van de Amerikaanse referentieaandeelhouder een doelwit

LONDON STOCK EXCHANGE GROUP

slotkoers 20 augustus

1.301 pence (+2,44%)

wordt. 'Bijna alle grote beurzen ter wereld zullen interesse hebben', merkt Elie-Laurent Darwish, beursanalist bij Exane BNP Paribas op. Darwish sluit zelfs niet uit dat de beurs van Dubai zijn oog laat vallen op de LSE, mocht Nasdaq alsnog met OMX gaan lopen. De LSE-koers klom gisteren 2,4 procent naar 1.301 pence.

KVS

REEKS (2) België surft van 1849 tot 1913 op golf van globalisering naar Rusland, Egypte, Argentinië en China

Brussels fiscaal paradijs verovert de wereld

■ (tijd) - De Brusselse beurs beleefde van de tweede helft van de 19de eeuw tot aan de Eerste Wereldoorlog haar gouden periode. Het Belgische bedrijfsleven genoot van de verregaande liberalisering en globalisering en veroverde onder aanvoering van de multinatio-

nals Vieille Montagne, Asturienne, Cockerill en La Dnieproviennne de wereld, tot Rusland, Egypte, Argentinië en China toe. Tegelijk vloeide buitenlands kapitaal massaal naar de Brusselse beurs dankzij haar status van fiscaal paradijs.

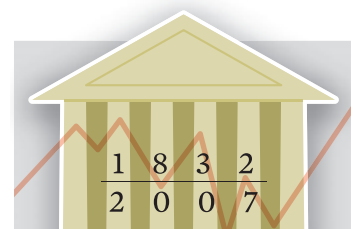
Historici bestempelen de tweede helft van de 19de eeuw als de 'triumf van de globalisering en het liberalisme'. Nergens was die trend duidelijker dan op de Brusselse beurs. Een schoolvoorbeeld was de wet van 30 december 1867, die de beurshandel in België compleet vrijmaakte. Tot dan toe was de beurs een monopolie in handen van een beperkt aantal door de overheid benoemde wisselagenten. Bovendien vereiste elke beursnotering sinds 1840 een voorafgaande goedkeuring van het ministerie van Financiën en moesten bedrijven minstens één jaarrekening kunnen voorleggen. Die strikte wetgeving bleef deels dode letter: vanaf 1833 ontstond via de 'Lloyd Bruxellois' een grijze markt. Vaak was er 'in de coulissen' een levendiger handel dan op het officiële koersenbord. De financiële pers publiceerde ook de beurskoersen van die officieuze handel - vaak het resultaat van deals in de betere Brusselse cafés - ook al mochten volgens de wetgever alleen erkende wisselagenten officiële beurskoersen vaststellen.

De wet van 1867 maakte drastisch komaf met alle beperkingen. Voortaan mocht iedereen die dat wou wisselagent worden, zonder enige opleiding. Bovendien moesten bedrijven bij een beursgang aan geen enkele voorafgaande goedkeuring of criterium meer voldoen. De wet betekende niet alleen de afschaffing van het monopolie, maar ook van alle controle of zekerheid. Het was de ongelimiteerde vrijheid. 'De avond na de stemming verlichtte de Lloyd Bruxellois dan ook zijn hoofdkantoor', schreef de financiële historicus B.S. Chlepnier. Het aantal wisselagenten steeg exponentieel: van 28 eind 1867 tot 100 begin 1868, 200 in 1870 en 900 in 1913. Het aantal beursnoteringen vervelvoudigde, van 199 eind 1867 tot 2.200 in 1913.

Het kleine beursgebouw aan het Muntplein was niet op de explosie van handelaars berekend. Vanaf 1873 kreeg de beurs het huidige 'paleis' dat beter bij haar snel groeiende grandeur paste, centraal op de nieuwe brede laan die het Noord- en het Zuidstation met elkaar verbond.

KAPITAAL KERSTENEN

Vanaf de jaren 1860 veroverde het Belgische kapitaal de wereld. België zag zijn eerste multinationals opkomen, met de non-ferroreuzen Vieille Montagne en l'Asturienne de Mines en de Luikse staaltrots Cockerill. De kleurrijkste Belgische financier in die periode

175 JAAR BRUSSELSE BEURS

1832-1848 Chaotische beginjaren

1849-1913 Beurs verovert de wereld

1914-1945 1x euforie, 3x doffe ellende

1946-2007 Moeizame heropstanding

Onderzoekers van het Studiecentrum voor Ondernemingen & Beurs van de Universiteit Antwerpen zetten de voorbije tien jaar een 230 meter hoge stapel vergeelde beursarchieven op computer. Op basis van die databank berekenden ze de SCOB20-index, die de ups & downs van de Brusselse beurs van 1832 tot nu in kaart brengt. Aan de hand van die index zoomt De Tijd in op vier grote periodes in de beursgeschiedenis.

was André Langrand-Dumoncaeu, een katholieke financier die goede contacten met het Vaticaan onderhield en van paus Pius IX de titel van graaf kreeg. Deze voormalige potloodventer en legionair was op zijn 32ste zelfmade miljonair, via de uitbouw van het eerste pan-Europese verzekeringsimperium. In België stampte hij Royale Belge uit de grond, bij de noorderburen de verre Aegon-voorloper Vennootschap Nederland. Daar kwam in december 1858 de eerste verzekeraar van Oostenrijk-Hongarije bij, Der Anker (nu Helvetia).

Het probleem was dat Langrand van geen ophouden wist. De financier richtte vanaf 1860 onophoudelijk banken, vastgoed- en hypotheekmaatschappijen op, een klunne vergelijkbaar met de ondoorzichtige conglomeraten die Wall Street een eeuw later zouden beheersen. Oostenrijk-Hongarije zou Langrands ondergang worden. De financier wou naar eigen zeggen 'het kapitaal kerstenen' en koesterde een megalomaan project: hij kocht massaal gronden van de volgens hem te weinig ondernemingsgezinde Oostenrijkse adel, deelde die gronden in stukjes op en verkocht ze door aan pachters, die in ruil jaarlijks een vergoeding be-

taalden. Voor de financiering van het project gaf hij in België en andere Europese landen massa's obligaties uit. Het project draaide uit op een fiasco, het imperium Langrand-Dumoncaeu ging ten onder en sleurde eind jaren 1860 even de Brusselse beurs én de katholieke regering van kabinetshoofd Jules d'Anéthan mee in zijn val.

In juli 1870 zorgde de Frans-Duitse oorlog slechts even voor paniek in Brussel. Meer nog, dankzij het Frans-Duitse wapengekletter trok Brussel vanaf 1871 steeds meer buitenlands kapitaal aan en groeide Brussel uit tot een vooraankend internationaal financieel centrum. Buitenlands kapitaal zag in Brussel een fiscaal paradijs, met dank aan het extreem liberale klimaat in België: de Belgische fiscus inde geen roerende voorheffing op coupons en hield de vennootschapsbelasting minimaal.

Bovendien beleefde de Belgische industrie in de periode 1871-1873 een hoogconjunctuur zonder voorafgaande en liepen beleggers voor het eerst echt storm voor industriële aandelen. De 'steenkoolkoorts' katapulteerde bijvoorbeeld de steenkoolmijn Monceau-Fontaine van 1.600 frank begin 1872 naar 7.350 frank bij de piek in oktober 1873. De Generale ging over dezelfde periode van 1.710 naar 4.265 frank. De hausse is ook duidelijk te zien in de SCOB20-returnindex, die van minder dan 400 punten eind 1869 naar meer dan 670 punten eind 1874 klom.

Aan de hausse kwam in 1875-1876 abrupt een einde. Internationaal zorgde het bankroet van Turkije voor een crisis, op binnenlands vlak stortte de Banque de Belgique in. De koers van het nummer twee van financieel Brussel stuikte ineen van 642 frank in oktober 1873 tot

86 frank eind 1876. In 1876 kwam de 'zaak TKint' aan het licht: een werknemer van de bank had massaal met het geld van de klanten op de beurs gespeculeerd. Het schandaal zadelde de bank met 23,8 miljoen frank verlies op - een gigantisch bedrag voor die tijd - en wees op een totaal gebrek aan interne controles.

De nekslag kwam er door de instorting van het imperium van Simon Philippart, een spoorweg- en trammanagier met wie de Banque de Belgique innig contacten had. Philippart ontloopte zich tot een verwoed beursruiter die niet van valse bescheidenheid kon worden verdacht. In 1875 lanceerde hij op de beurs van Parijs met steun van de Bank van België een gedurfde raid op Credit Mobilier français. Philippart wou via het vooraankend Parijs beurshuis zijn ambitie realiseren spoorwegkoning van Frankrijk te worden. Een lange homerische strijd eindigde voor Philippart in een fiasco, die ook zijn huisbankier 8 miljoen frank lichter maakte. De Banque de Belgique kwam de dubbele klap van 1876 nooit te boven en liquideerde zichzelf in 1885.

LA DNEPROVIENNE

Het bankfiasco van 1876 is nauwelijks merkbaar als een knik in de koersgrafiek van de SCOB20, die van 1876 tot 1913 verzesvoudigde. Het is in die periode dat de Belgische buitenlandse expansie piekte. De staalreus Cockerill zette op initiatief van topman Armand Sadoine vanaf 1884-1885 bijna eigenhandig de Zuid-Russische staalindustrie op de kaart, gebruik makend van de contacten die oprichter John Cockerill rond 1840 in het land legde. Sadoine haalde voor Cockerill contracten binnen voor de bouw van de scheepswerf van Nicolajev, aan de Zwarte Zee, en de aanleg van een pijpleiding van Baku aan de Kaspische Zee naar Batumi aan de Zwarte Zee.

Om in de lokale bevoorrading te voorzien richtte Cockerill samen

met het Poolse Praha een Russische joint venture op in het Oekraïense Dniepropetrovsk, de Société métallurgique Dnieproviennne du Midi de la Russie. 'La Dnieproviennne' groeide uit tot het grootste staalbedrijf ter wereld en was decennialang hét steraandeel van de Brusselse beurs. Cockerill ontkenende een stormloop van de Belgische staalindustrie richting Rusland. Tegen 1913 waren 160 Belgische bedrijven actief in het tsarenrijk. Economen raamden de Russische investeringen van Belgische bedrijven aan de vooravond van de Eerste Wereldoorlog op 3,5 miljard frank (het equivalent van 18 miljard euro vandaag). Een enorm bedrag, aangezien het totale Belgische bruto binnenlands product toen rond 11,5 miljard frank schommelde.

Belgische financiers waren via de Brusselse beurs niet alleen alomtegenwoordig in Rusland. Brusselse beleggers liepen ook storm voor Argentijnse beleggingen, mede dankzij de traditioneel goede handelsrelaties tussen Buenos Aires en Antwerpen. De Generale en de Bank van Brussel, het nieuwe nummer twee van de Belgische financiële sector, investeerden fors in de Argentijnse Tramway Company en de elektriciteitsholding Société Financière de Transports & d'Entreprises Industrielles (Sofina), die decennialang zo goed als de volledige Argentijnse elektriciteitsproductie en -distributie domineerde.

CHEMINS DE FER EN CHINE

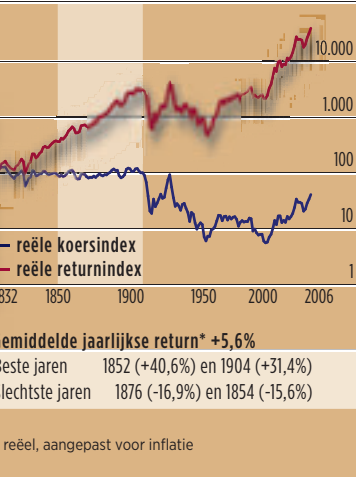
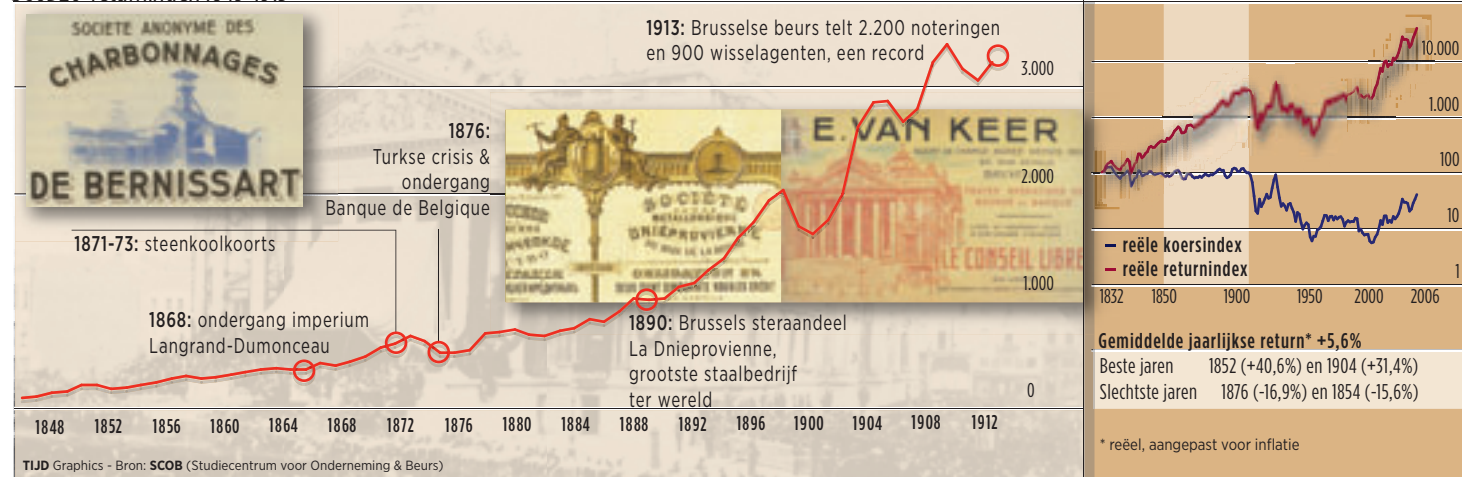
Argentinië was in 1913 goed voor zo'n 1,5 miljard frank Belgisch kapitaal, de kolonie Congo nam nog eens 800 miljoen voor zijn rekening. De legendarische industrieel Edouard Empain nam het voortouw bij de Belgische expansie in Egypte, met Brusselse vehikels zoals de mythische Cairo Electric Railways & Heliopolis Oasis Company. De Generale creëerde in 1908 de Société belge des Chemins de Fer en Chine, dat in een latere ge-

Quote

'De Europese Centrale Bank mag prijsstabiliteit niet als enige doel hebben. Daar horen economische groei en een op groei gericht begrotingsbeleid bij.'

Jacques Chirac,
Frans president, 2004

SCOB20-returnindex 1849-1913

Gemiddelde jaarlijkse return* +5,6%
Beste jaren 1852 (+40,6%) en 1904 (+31,4%)
Slechtste jaren 1876 (-16,9%) en 1854 (-15,6%)

* reëel, aangepast voor inflatie